

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перша проректорка
із науково-педагогічної роботи,
д-р наук з держ.упр.,
доц. Вовк С. М.

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА СТОМАТОЛОГІЧНА ПРАКТИКА
«СТОМАТОЛОГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ»

(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)
для студентів 5 курсу стоматологічного факультету

спеціальності _____ 221 «Стоматологія»
(шифр і назва спеціальності)
освітнього рівня _____ Другого (магістерського)
(назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми _____ Освітньо-професійної програми «Лікар-стоматолог»
(шифр, назва освітньої програми)
спеціалізації _____
статус _____ обов'язкова

Розробники:

Іванова Валентина Альбертівна, асистент кафедри стоматології №1;

Викладачі:

Волошин Владислав Олександрович, к. мед. н., доцент, доцент кафедри стоматології №1;

Драмарецька Світлана Ігорівна, к. мед. н., доцент, доцент кафедри стоматології №1;

Іванова Валентина Альбертівна, асистент кафедри стоматології №1;

Яковлева Наталія Миколаївна, асистент кафедри стоматології №1

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри стоматології №1

Протокол від 31.08. 2023 р. №1.

Завідувач кафедри

(підпис)

О. А. Удод

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

Освітньо-професійна програма «Лікар-стоматолог»

(назва освітньої програми)

31.08.2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми

(голова методичної комісії
з стоматології)

(підпис)

О. А. Удод

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
<i>Виробнича лікарська практика «Стоматологія дитячого віку»</i>	
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг: кредитів / годин	22/ 660
Курс	5
Семестр	9
Кількість змістових модулів за розподілом	3
Обсяг кредитів	6
Обсяг годин, в тому числі	180
Аудиторні	-
Модульний контроль	-
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	180
Форма семестрового контролю	ПМК

Навчальна дисципліна «Виробнича лікарська практика «Стоматологія дитячого віку» у здобувачів освіти 5 курсу складається із 3 змістових модулів тривалістю 180 годин, що складає 6 кредитів:

Змістовий модуль 1 - «Дитяча терапевтична стоматологія»

Змістовий модуль 2 - «Ортодонтія»

Змістовий модуль 3 - «Дитяча хірургічна стоматологія».

Послідовність проходження практики визначається відповідальними керівниками від профільної кафедри і може змінюватися відповідно до виробничої доцільності. Тривалість робочого дня студента на виробничій практиці регламентується Кодексом законів про працю України і складає 36 годин/тиждень.

Виробнича лікарська практика з стоматології дитячого віку є перевіркою та закріпленням знань і практичних навичок, отриманих студентами відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія».

1. Загальні положення

Виробнича практика студентів вищих навчальних закладів є обов'язковою компонентом підготовки фахівців з вищою освітою і галузевих стандартів вищої освіти України.

Організація та проведення виробничої практики в Донецькому національному медичному університеті (ДНМУ) регламентується:

- Законом України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р.;
- Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 р. № 93 (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти України № 351 від 20.12.1994 р.);
- Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я №179 від 03.10.1995 р.;
- вимогами Міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015;
- Положенням про організацію і проведення практики студентів в ДНМУ, введеним в дію наказом № 675 від 24.12.2021 р.;

– програмами практичної підготовки (наскрізної програми практики), робочою програмою виробничої практики для здобувачів спеціальності 221 «Стоматологія».

У зв'язку з виникненням форс-мажорних обставин, пов'язаних з агресією РФ та введенням воєнного стану в Україні, відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України № 2102-IX від 24.02.2022 р., Указу Президента України 26 липня 2023 року № 451/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України № № 451/2023 від 26.07.2023 р. виробнича лікарська практика проводиться у імітаційно-дистанційному форматі.

Відповідно до «Положення про дистанційне навчання в «Донецькому національному медичному університеті» затвердженого 03.11.2020 р., протокол №4, виробнича практика у дистанційному форматі навчання в Донецькому національному медичному університеті (далі - Університеті) здійснюється шляхом використання освітньої платформи для дистанційного навчання на базі G Suite for Education від компанії Google (далі - Платформа) та за допомогою інших програмних продуктів та онлайн-сервісів.

Технічне та інформаційно-технологічне забезпечення, організація і підтримка Платформи в Університеті здійснюється відділом дистанційного навчання за підтримки інформаційно-телекомунікаційного відділу, відділу контролю якості освіти та навчального відділу.

2. Мета та завдання виробничої практики

Відповідно до навчального плану проходження виробничої лікарської практики для студентів 5 курсу стоматологічного факультету передбачено в тому випадку, коли студентом набуті знання з основних клінічних дисциплін: пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології дитячої стоматології терапевтичної, хірургічної та ортодонтії.

Метою виробничої лікарської практики «*Стоматологія дитячого віку*» є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих при вивченні базових та фахових дисциплін, вдосконалення знань з роботи лікаря-стоматолога дитячого, отриманих студентами відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія».

Проходження виробничої лікарської практики передбачає самостійне засвоєння основних маніпуляцій, засвоєння та закріплення алгоритмів практичних навичок, заповнення основної звітної документації, індивідуальної роботи під контролем базового керівника та підготовки до підсумкового контролю знань. На підставі кінцевих цілей сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети проходження виробничої практики.

Основними завданнями проходження виробничої практики є:

- Навчитися використовувати принципи профілактики, проводити заходи та визначати фактори ризику основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень у дітей.
- Здійснювати епідеміологічний аналіз стоматологічної захворюваності серед дитячого населення, виявляючи групи ризику, території ризику, фактори ризику. Визначати тактику обстеження та первинної профілактики здорових осіб.

- Визначати зміст організації роботи дитячого стоматологічного відділення поліклініки, дотримуватися лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режиму, демонструвати знання щодо методів стерилізації стоматологічного інструментарію та порядку догляду за ним.
- Проводити обстеження дитини в стоматологічній клініці, застосовувати на практиці провідні синдроми і симптоми в стоматології дитячого віку, обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз; вміти аналізувати результати обстеження та проводити диференціальну діагностику, формулювати остаточний діагноз основних захворювань.
- Визначати характер та принципи лікування пацієнтів в клініці стоматології дитячого віку, скласти план лікування основних стоматологічних захворювань в залежності від форми, перебігу захворювання, віку та загального стану пацієнта, виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених стоматологічних захворювань, проводити їх первинну та вторинну профілактику.
- Оволодіти методами діагностики та надання невідкладної допомоги на стоматологічному прийомі у лікаря-стоматолога дитячого.
- Проводити оцінку стану гігієни порожнини рота у дітей за гігієнічними індексами та ефективності проведення її. Надавати рекомендації по гігієні порожнини рота з урахуванням вікових індивідуальних особливостей пацієнта.
- Використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів вести обліково-звітної документації лікаря-стоматолога дитячого (амбулаторну карту стоматологічного пацієнта, щоденник обліку виконаної роботи), виписувати рецепти і знати вимоги до умов зберігання медикаментозних препаратів, пояснювати механізм впливу під час їх застосування.

Згідно з вимогами Стандарту практика «Виробнича лікарська практика та з профілактики стоматологічних захворювань» забезпечує набуття студентами в повній чи частковій мірі наступних **компетентностей**:

-інтегральна:

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у процесі навчання та майбутній професійній діяльності.

-загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; здатність постійно вчитися та поглиблювати свої знання на підставі досягнень сучасної медицини та, зокрема, дитячої стоматології.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професії лікаря-стоматолога дитячого.
- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність працювати в команді.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- Навики здійснення безпечної діяльності.
 - Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
 - Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- спеціальні:
- Здатність застосовувати отримані базові знання з стоматології дитячого віку при оцінюванні результатів лабораторних та інструментальних методів обстежень.
 - Здатність використовувати набуті знання для встановлення клінічного діагнозу стоматологічного захворювання у дітей.
 - Здатність проводити окремі етапи лікування основних стоматологічних захворювань.
 - Здатність оцінювати вплив чинників навколишнього середовища на стан зубо-щелепної системи дитини та здоров'я в цілому.

4. Організація і керівництво практикою

Відповідальним за організацію і проведення *виробничої лікарської практики «Стоматологія дитячого віку»* на факультеті є декан факультету. Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програми практики здійснює завідувач кафедри стоматології №1, який призначає керівника практики. Поточна навчальна діяльність студентів контролюється викладачами – керівниками практики від кафедри.

Послідовність проходження практики визначається відповідальними керівниками від профільної кафедри і може змінюватися відповідно до виробничої доцільності. Студенти виконують програму практики за керівництвом викладачів-кураторів відповідно до складеного розкладу. Проходження виробничої практики відбувається на Платформі в дистанційному курсі «Виробнича практика» в режимі онлайн тощо. Google клас створюється на кожну окрему академічну групу.

У зв'язку з тимчасовими обмеженнями організації освітнього процесу (воєнний стан тощо) та неможливості контакту студентів з хворими на профільних циклах кафедри, задіяних у виробничій практиці, керівник виробничої практики від університету зобов'язаний:

- організувати та провести зустрічі зі здобувачами на початку практики через електронні засоби комунікацій;
- провести вступний інструктаж з охорони праці, розробленого в ДНМУ відповідно до вимог Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затвердженого наказом МОН України від 18.04.2006 р. №304.
- надати навчально-методичну документацію з організації та проведення практики;
- розробити план заходів для адаптованого моделювання робочого місця практиканта;
- надати студентам-практикантам необхідні документи: програми, щоденники, методичні вказівки, перелік навичок для вивчення та засвоєння програми практики (по кожному з розділів практики в Е-форматі);
- систематично надавати консультації студентам щодо оформлення щоденників практики з предмету в залежності від програми практики, що повинні включати опис віртуального хворого (враховуючі основні нозологічні одиниці з предмету) у вигляді ситуаційних або візуалізованих завдань, що повинні включати дані об'єктивного обстеження, план лабораторних та інструментальних досліджень, попередній діагноз, результати проведеної диференційної діагностики з подальшим формуванням клінічного

діагнозу, план лікувально-профілактичних заходів;

- повідомити студентів про систему звітності з практики;
- підготувати звіт завідувачу кафедри, декану факультету про результати проведення практики із зауваженнями і можливими пропозиціями щодо поліпшення практики студентів в дистанційному форматі.

В якості посібників надаються посилання на джерела навчальної літератури кафедри (основної, допоміжної), методичні вказівки з предмету, алгоритми виконання практичних навичок (бажано із відео контентом – You Tube, власне навчальне відео), винесених для опрацювання під час проходження виробничої практики, лекції, навчальні фільми, тощо.

Підсумковий контроль засвоєння модуля виробничої практики проводиться після завершення проходження практики в останній день практики. Підсумковий модульний контроль проводиться викладачами профільних кафедр у присутності керівника виробничої практики у дистанційному форматі на Платформі.

Самостійна робота складається в отриманні студентами знань в межах цілей, визначених в освітньо-професійній програмі (ОПП) підготовки спеціаліста за спеціальністю «Стоматологія» 221, написанні рефератів, вирішення ситуаційних завдань, заповнення звітної документації (щоденника та підсумкового звіту за виконану протягом виробничої практики роботу), підготовки до підсумкового модульного контролю. Мета самостійної роботи - прищепити студентам здатність самостійного розв'язання проблемних завдань зростаючого рівня складності. Роль викладача, як керівника виробничої практики, полягає у створенні умов для самостійності у вирішенні студентами поставленої проблеми. Про виконання програми практики, яка проводиться в дистанційному форматі, студенти звітують базовому керівнику через електронні засоби комунікацій.

Під час засвоєння студентом програми практики викладач-куратор практики з терапевтичної стоматології оцінює: звітну документацію - щоденник практики з виконаними індивідуальними завданнями; якість засвоєння алгоритмів практичних навичок; правильність та послідовність дій при виконанні навичок під час вирішення ситуаційних задач умовного пацієнта; правильність постановки діагнозу та проведеної диференційної діагностики, планів обстеження, лікування та профілактичних заходів при вирішенні завдань з захворюваннями твердих тканин зубів. Електронний екземпляр щоденника та звіт студента з практики подаються на кафедру.

В останній день практики за участю всіх студентів курсу та комісії звітна конференція з проведення підсумкового модульного контролю відбувається на відкритому засіданні в дистанційному режимі.

Оцінка успішності студента за виробничу практику є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням поточної успішності та підсумкового модульного контролю і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні, згідно «Положення про організацію і проведення практики студентів ДНМУ (наказ №675 від 24.12.2021 р.).

Підсумки оцінки за практику оголошуються студентам в день проведення онлайн-засідання та вносяться до відомостей обліку успішності з виробничої практики. Результат надається в деканат стоматологічного факультету відповідальному з виробничої практики.

5. Результати виробничої практики

визначаються типовими і наскрізними програмами, які розробляються і затверджуються Міністерством охорони здоров'я України та містять чіткий перелік практичних навичок, умінь і знань, які мають засвоїти студенти під час практики з стоматології дитячого віку. У всіх підрозділах стоматологічної дитячої лікарні на робочих місцях студенти протягом 3 тижнів виконують обов'язки в якості помічника лікаря-стоматолога дитячого у терапевтичному, ортодонтичному та хірургічному відділеннях. Студенти працюють у відділеннях під контролем кураторів на базах відповідно до складеного завідувачем відділенням розкладом.

Засвоївши дисципліни «Стоматологія дитячого віку (терапія, хірургія, ортодонтія)» студент повинен **знати:**

- застосування принципів медичної деонтології у профілактичній стоматологічній роботі з пацієнтами різної вікової категорії
- принципи та норми лікарської етики і медичної деонтології
- основні структурні підрозділи організації стоматологічної лікувально - профілактичної допомоги дитячому населенню України
- сучасні методи та принципи санітарно-протиепідемічної роботи у стоматологічній профілактичній практиці
- вимоги до ведення лікарем-стоматологом дитячим обліково-звітної документації
- правила ведення необхідної звітної документації: стоматологічну амбулаторну карту, щоденник виробничої практики, звіт студента про проходження виробничої практики.
- методика стоматологічного обстеження по ВООЗ в дитячому стоматологічному лікувальному закладі
- структуру дитячої стоматологічної поліклініки або організацію роботи відділення дитячої стоматології лікувального закладу
- засоби та предмети гігієни порожнини рота, показання до застосування залежно від стоматологічного статусу.
- методику проведення індексної оцінки: гігієнічного стану, рівня ураження твердих тканин зубів та пародонта.
- методики визначення основних чинників карієсогенної ситуації у порожнині рота та шляхи профілактичного впливу
- алгоритм збору анамнезу і проведення обстеження щелепно-лицевої ділянки у дітей
- оцінювання стану твердих тканин зубів
- методики визначення індекси інтенсивності карієсу
- стан пародонта (проба Шиллера-Писарева, індекс РМА).
- порушення функцій щелепно-лицьової системи: жування, ковтання, дихання, мови
- діагностику основних захворювань молочних і постійних зубів
- психо- і фармакопідготовку дітей до стоматологічних втручань
- види фізіологічних та патологічних прикусів
- техніку знімання відбитків
- фактори ризику основних стоматологічних захворювань
- методи та засоби індивідуальної та професійної гігієни порожнини рота, методики профілактики карієсу зубів
- правила дезінфекції і стерилізації стоматологічного обладнання, інструментарію

- правила техніки безпеки роботи зі стоматологічним обладнанням під час роботи в стоматологічному кабінеті.
- основні та додаткові методи обстеження дитини на терапевтичному, хірургічному та ортодонтичному прийомі при діагностиці основних стоматологічних захворювань
- етіологію, патогенез, клініку, діагностику та диференційну діагностику основних стоматологічних захворювань в дитячому віці
- принципи, методи, показання до застосування знеболення в клініці дитячої стоматології
- особливості надання невідкладної допомоги дітям при термінальних станах, із запальними захворюваннями щелепно-лицевої ділянки.
- визначати лікувальні і профілактичні заходи основних стоматологічних захворювань у дітей.

Вміти:

- аналізувати результати обстеження хворого в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- аналізувати результати обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями
- аналізувати результати обстеження хворого в клініці дитячої хірургічної стоматології
- інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених захворюваннях внутрішніх органів та їх ускладненнях
- визначити провідні синдроми і симптоми основних захворювань у дитячій стоматології
- виявляти вроджені та набуті вади щелепно-лицевої ділянки на ортодонтичному прийомі
- виявляти вроджені та набуті вади щелепно-лицевої ділянки в клініці дитячої хірургічної стоматології
- виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичної та хірургічної стоматології
- проводити диференціальну діагностику захворювань у дитячій терапевтичній та хірургічній стоматології
- проводити диференціальну діагностику зубощелепних аномалій та деформацій та патології зубощелепної системи.
- обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці дитячої терапевтичної та хірургічної стоматології
- обґрунтовувати і формулювати синдромний діагноз в клініці дитячої терапевтичної та хірургічної стоматології
- обґрунтовувати і формулювати синдромний ортодонтичний діагноз
- визначати остаточний клінічний діагноз основних захворювань в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- визначати остаточний клінічний діагноз основних захворювань в клініці дитячої хірургічної стоматології
- визначати характер та принципи лікування основних захворювань в дитячій стоматології
- визначати характер та принципи лікування основних захворювань в клініці дитячої стоматології

- визначати тактику ведення на стоматологічному прийомі дитини при соматичних захворюваннях, що потребують особливої тактики ведення пацієнта
- діагностувати невідкладні стани у клініці дитячої терапевтичної, хірургічної стоматології
- надавати необхідну невідкладну допомогу в клініці дитячої терапевтичної та хірургічної стоматології
- використовувати принципи профілактики стоматологічних захворювань та їх ускладнень в дитячій стоматології
- проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених стоматологічних захворювань у дітей різного віку
- визначати диспансерні групи нагляду за терапевтичними, хірургічними, ортодонтичними хворими і проводити профілактичні заходи в групі з факторами ризику
- демонструвати вміння ведення облікової та звітної документації у стоматології
- проводити бесіди, лекції на санітарно-просвітницьку тему.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів, тем	Усь ого	Розподіл годин між видами робіт	
			Ауд.	СРС
<i>Змістовний модуль 1. Виробнича лікарська практика з дитячої терапевтичної стоматології</i>				
1.	Організація стоматологічної допомоги дітям. Структура та принципи організації роботи дитячих стоматологічних закладів. Заповнення медичної та облікової документації дитячого лікаря-стоматолога.	6,0	-	6,0
2.	Обстеження стоматологічного пацієнта в клініці дитячої стоматології. Індeksi карієсу, показників розповсюдженості та інтенсивності карієсу зубів у дітей у віковому аспекті, стану гігієни порожнини рота за допомогою гігієнічних індексів. Пародонтальні індeksi. Виявлення факторів ризику карієсу та захворювань тканин пародонта.	6,0	-	6,0
3.	Клініка, діагностика, диференційна діагностика та особливості лікування каріозних уражень твердих тканини зубів у дітей. Вибір пломбувальних матеріалів для постійних та тимчасових зубів. Ремінералізуюча терапія.	6,0	-	6,0
4.	Клініка, діагностика та вибір методів лікування різних форм некаріозних уражень зубів у дітей (гіпоплазія, флюороз, спадкові вади розвитку твердих тканин зубів).	6,0	-	6,0
5.	Класифікація, закономірності клінічного перебігу, діагностика, диференційна діагностика та особливості лікування різних форм пульпіту тимчасових та постійних	6,0	-	6,0

	зубів у дітей на різних етапах формування кореня. Матеріали для кореневої пломби.			
6.	Закономірності клінічного перебігу, рентгенологічна та диференційна діагностика, особливості лікування різних форм періодонтиту зубів у дітей на різних етапах формування кореня.	6,0	-	6,0
7.	Захворювання тканин пародонту у дітей: клініка, діагностика, диференційна діагностика, методи лікування та профілактики. Ідіопатичні захворювання з прогресуючим лізисом тканин пародонту. Тактика лікаря-стоматолога.	6,0	-	6,0
8.	Захворювання слизової оболонки порожнини рота у дітей. Диференційна діагностика, лікування. Вибір лікарських засобів.	6,0	-	6,0
9.	Диспансеризація дітей у стоматолога.	6,0	-	6,0
10.	Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Ефективність її проведення.	6,0	-	6,0
	Разом	60,0	-	60,0
<i>Змістовний модуль 2. Виробнича лікарська практика з ортодонтії.</i>				
11.	Організація ортодонтичної допомоги населенню. Етіологія та патогенез зубощелепних аномалій. Виявлення факторів ризику розвитку зубощелепних аномалій.	6,0	-	6,0
12.	Виявлення факторів ризику розвитку зубощелепних аномалій.	6,0	-	6,0
13.	Стан зубощелепно-лицевої системи в різні періоди формування прикусу у дітей.	6,0	-	6,0
14.	Сучасні методи обстеження дітей із зубо-щелепними аномаліями і деформаціями.	6,0	-	6,0
15.	Основні методи лікування зубощелепних аномалій та деформацій. Біомеханіка ортодонтичного переміщення. Помилки та ускладнення під час ортодонтичного лікування.	6,0	-	6,0
16.	Клініка, діагностика та лікування аномалії прикусу в вертикальній площині.	6,0	-	6,0
17.	Клініка, діагностика та лікування аномалії прикусу в сагітальній площині.	6,0	-	6,0
18.	Клініка, діагностика та лікування аномалії прикусу в трансверзальній площині.	6,0	-	6,0
19.	Клініка, діагностика та лікування основних різновидів зубощелепних аномалій, аномалій окремих зубів та зубних рядів.	6,0	-	6,0
20.	Надання ортодонтичної допомоги дітям з уродженими вадами розвитку щелепно-лицевої ділянки.	6,0	-	6,0
	Разом	39,8	-	39,8
<i>Змістовний модуль 3. Виробнича лікарська практика з дитячої хірургічної стоматології</i>				
21.	Загальне та місцеве знеболювання у дітей на амбулаторному хірургічному прийомі: види, методи, показання і	6,0	-	6,0

	протипоказання, фармакологічні препарати.			
22.	Операції видалення тимчасових та постійних зубів, особливості проведення її у дітей із супутніми соматичними захворюваннями.	6,0		6,0
23.	Ускладнення під час та після видалення зубів, методи їх лікування та профілактика.	6,0		6,0
24.	Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки у дітей: особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика та лікування.	6,0	-	6,0
25.	Захворювання СНЩС у дітей та підлітків: класифікація, діагностика, клініка, лікування.	6,0	-	6,0
26.	Вроджені вади розвитку обличчя та слизової оболонки порожнини рота (незрощень верхньої губи та піднебіння, аномалійного прикріплення вуздечок губ, язика, мілкого присінку): класифікація, строки та методи лікування Наслідки лікування, реабілітація, коригуючі операції, методи усунення, комплексна реабілітація.	6,0	-	6,0
27.	Наслідки лікування, реабілітація, коригуючі операції, методи усунення, комплексна реабілітація вроджених вад розвитку обличчя та слизової оболонки порожнини рота	6,0		6,0
28.	Пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин і кісток обличчя у дітей. Особливості клінічного перебігу. Принципи лікування та реабілітації дітей.	6,0	-	6,0
29.	Травматичні пошкодження зубів, щелеп та м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Первинна хірургічна обробка рани.	6,0	-	6,0
	Разом	56	-	56
30.	Підсумковий модульний контроль	4	-	4
	Усього	180	-	180

Теми лекцій, семінарських занять – не передбачено навчальним планом.

5. Програма навчальної дисципліни

Програма виробничої практики структурована в 1 модулі, до складу якого входять блоки змістовних модулів:

Модуль 1. Виробнича лікарська практика з стоматології дитячого віку».

Змістовний модуль 1. Виробнича лікарська практика з дитячої терапевтичної стоматології.

Тема 1. Організація стоматологічної допомоги дітям. Структура та принципи організації роботи дитячих стоматологічних закладів. Заповнення медичної та облікової документації дитячого лікаря-стоматолога.

Тема 2. Обстеження стоматологічного пацієнта в клініці дитячої стоматології. Індeksi карієсу, показників розповсюдженості та інтенсивності карієсу зубів у дітей у віковому аспекті, стану гігієни порожнини рота за допомогою гігієнічних індексів. Пародонтальні індекси. Виявлення факторів ризику карієсу та захворювань тканин пародонта.

Тема 3. Клініка, діагностика, диференційна діагностика та особливості лікування каріозних уражень твердих тканини зубів у дітей. Вибір пломбувальних матеріалів для постійних та тимчасових зубів. Ремінералізуюча терапія.

Тема 4. Клініка, діагностика та вибір методів лікування різних форм некаріозних уражень зубів у дітей (гіпоплазія, флюороз, спадкові вади розвитку твердих тканин зубів).

Тема 5. Класифікація, закономірності клінічного перебігу, діагностика, диференційна діагностика та особливості лікування різних форм пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей на різних етапах формування кореня. Матеріали для кореневої пломби.

Тема 6. Закономірності клінічного перебігу, рентгенологічна та диференційна діагностика, особливості лікування різних форм періодонтиту зубів у дітей на різних етапах формування кореня.

Тема 7. Захворювання тканин пародонту у дітей: клініка, діагностика, диференційна діагностика, методи лікування та профілактики. Ідіопатичні захворювання з прогресуючим лізисом тканин пародонту. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 8. Захворювання слизової оболонки порожнини рота у дітей. Диференційна діагностика, лікування. Вибір лікарських засобів.

Тема 9. Диспансеризація дітей у стоматолога.

Тема 10. Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Ефективність її проведення.

Змістовий модуль 2. Виробнича лікарська практика з ортодонтії.

Тема 1. Організація ортодонтичної допомоги населенню. Етіологія та патогенез зубощелепних аномалій. Виявлення факторів ризику розвитку зубощелепних аномалій.

Тема 2. Виявлення факторів ризику розвитку зубощелепних аномалій.

Тема 3. Стан зубощелепно-лицевої системи в різні періоди формування прикусу у дітей. Основні напрямки в профілактиці зубощелепних аномалій.

Тема 4. Сучасні методи обстеження дітей із зубо-щелепними аномаліями і деформаціями.

Тема 5. Основні методи лікування зубощелепних аномалій та деформацій. Біомеханіка ортодонтичного переміщення. Помилки та ускладнення під час ортодонтичного лікування.

Тема 6. Клініка, діагностика та лікування аномалії прикусу в вертикальній площині.

Тема 7. Клініка, діагностика та лікування аномалії прикусу в сагітальній площині.

Тема 8. Клініка, діагностика та лікування аномалії прикусу в трансверзальній площині.

Тема 9. Клініка, діагностика та лікування основних різновидів зубо-щелепних аномалій, аномалій окремих зубів та зубних рядів.

Тема 10. Надання ортодонтичної допомоги дітям з уродженими вадами розвитку щелепно-лицевої ділянки.

Змістовий модуль 3. Виробнича лікарська практика з дитячої хірургічної стоматології.

Тема 1. Загальне та місцеве знеболювання у дітей на амбулаторному хірургічному прийомі: види, методи, показання і протипоказання, фармакологічні препарати.

Тема 2. Операції видалення тимчасових та постійних зубів, особливості проведення її у дітей із супутніми соматичними захворюваннями.

Тема 3. Ускладнення під час та після видалення зубів, методи їх лікування та профілактика.

Тема 4. Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки у дітей: особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика та лікування.

Тема 5. Захворювання СНЩС у дітей та підлітків: класифікація, діагностика, клініка, лікування.

Тема 6. Вроджені вади розвитку обличчя та слизової оболонки порожнини рота (незрошень верхньої губи та піднебіння, аномалійного прикріплення вуздечок губ, язика, мілкового присінку): класифікація, строки та методи лікування.

Тема 7. Наслідки лікування, реабілітація, коригуючі операції, методи усунення, комплексна реабілітація вроджених вад розвитку обличчя та слизової оболонки порожнини рота

Тема 8. Пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин і кісток обличчя у дітей. Особливості клінічного перебігу. Принципи лікування та реабілітації дітей.

Тема 9. Травматичні пошкодження зубів, щелеп та м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Первинна хірургічна обробка рани.

Підсумковий модульний контроль.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Критерії оцінки самостійного опанування практичними навичками під час проходження практики в балах відповідно переліку визначеному в Підсумковому звіті в балах:

«5» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та ґрунтовно описав їх на достатньо високому теоретичному рівні.

«4» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому несуттєві помилки.

«3» балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки.

«2» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому грубі суттєві помилки.

Санітарно-просвітницька робота (випуск санітарних бюлетенів, проведення бесід, реферати) оцінюються як індивідуальна робота студента.

Поточна успішність дорівнює середньому арифметичному середніх оцінок за практичні заняття та самостійну роботу (ведення щоденника, робота у відділеннях). Бал визначається згідно таблиці:

Середній бал поточної успішності за традиційною 4-бальною шкалою	Бали за поточну успішність після конвертації середнього балу	Середній бал поточної успішності за традиційною 4-бальною шкалою	Бали за поточну успішність після конвертації середнього балу
2,00	0	3,55	85
2,05	49	3,60	86
2,10	50	3,65	87
2,15	52	3,70	89

2,20	53	3,75	90
2,25	54	3,80	92
2,30	55	3,85	93
2,35	56	3,90	94
2,40	58	3,95	95
2,45	59	4,00	96
2,50	60	4,05	97
2,55	61	4,10	98
2,60	62	4,15	99
2,65	64	4,20	101
2,70	65	4,25	102
2,75	66	4,30	103
2,80	67	4,35	104
2,85	69	4,40	106
2,90	70	4,45	107
2,95	71	4,50	108
3,00	72	4,55	109
3,05	73	4,60	110
3,10	74	4,65	111
3,15	75	4,70	113
3,20	77	4,75	114
3,25	78	4,80	115
3,30	79	4,85	116
3,35	80	4,90	118
3,40	82	4,95	119
3,45	83	5,00	120
3,50	84		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії й оцінювання.

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

проводиться у вигляді підсумкового модульного контролю окремо за кожний модуль та приймається відповідальними викладачами з кожного із змістових модулів, передбачає демонстрацію вмінь і практичних навичок з переліку по кожному модулю і вирішення двох ситуаційних завдань.

До підсумкового контролю допускається студент, який відвідав усі практичні заняття та на 100% виконав запроповану кількість практичних навичок, виклав їх у письмовій формі та надав обґрунтовані відповіді на запитання щодо змісту Щоденника, набравши 72 бала (що складає 60%) з 120 максимальних балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент під час модульного контролю, становить 80, при цьому:

- практичні навички – 60 балів;
- два ситуаційні завдання – 20 балів (по 10 балів за кожне завдання).

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Загальне оцінювання виробничої лікарської практики проводиться як і навчальної дисципліни. Оцінка з виробничої практики виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з практики. Кількість балів, яку студент набрав з виробничої лікарської практики, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів (сума балів за усі модулі ділиться на кількість модулів).

Заохочувальні бали за рішенням Вченої ради можуть додаватися до кількості балів з виробничої практики студентам, які мають наукові публікації або зайняли призові місця за участь у олімпіаді серед ВНЗ України з дисциплін, що входять до практики та інше.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

Конвертація кількості балів з виробничої практики у оцінки за шкалами ECTS та 4-ри бальною (традиційною).

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у шкалу ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

Відсоток студентів визначається на виборці для студентів даного курсу в межах відповідної спеціальності.

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у 4-ри бальну шкалу таким чином:

Оцінка ECTS	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
A	«5»
B,C	«4»
D,E	«3»
FX, F	«2»

Оцінка з виробничої лікарської практики FX,F («2») виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка FX («2») виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий модульний контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового модульного контролю не більше 2-х (двох) разів за графіком, затвердженим ректором.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенню виробничої лікарської практики (не виконали навчальну програму хоча б з одного модуля або не набрали за поточну навчальну діяльність з модуля мінімальну кількість балів), мають право пройти повторне

навчання з відповідного модуля. Рішення приймається керівництвом ВНЗ відповідно до нормативних документів, затверджених в установленому порядку.

6.5. Орієнтовний перелік питань для модульного контролю.

Модуль 1. Виробнича лікарська практика з стоматології дитячого віку».

1. Особливості стоматологічного обстеження дітей.
2. Терміни розвитку тимчасових та постійних зубів у дітей.
3. Періоди розвитку тимчасових та постійних зубів у дітей.
4. Анатомо-морфологічні, гістологічні та рентгенологічні особливості будови тимчасових зубів у дітей, що мають значення в клініці.
5. Методи проведення стоматологічного обстеження, оцінка його результатів.
6. Особливості клініки, діагностики в тимчасових та постійних зубах.
7. Сучасні уявлення про етіологію та патогенез карієсу.
8. Класифікація карієсу зубів.
9. Розповсюдженість та інтенсивність карієсу зубів у дітей у віковому аспекті.
10. Чинники, що впливають на рівень захворюваності карієсом зубів у дітей.
11. Закономірності клінічного перебігу карієсу тимчасових та постійних зубів.
12. Особливості клінічних проявів раннього дитячого карієсу (у дітей віком до 3-х років).
13. Діагностика, диференційна діагностика карієсу тимчасових та постійних зубів.
14. Лікування карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей.
15. Характеристика методів лікування карієсу тимчасових зубів.
16. Вибір методу лікування карієсу тимчасових зубів у залежності від віку, клінічних проявів, можливості співпраці з дитиною.
17. Ремінералізуюча терапія: показання до проведення, засоби, методика. 18. Імпрегнаційний метод (метод сріблення): показання до проведення, засоби, методика.
19. Механізм дії нітрату срібла на тверді тканини зуба.
20. Метод препарування та пломбування: показання до застосування, особливості препарування каріозних порожнин у тимчасових зубах в залежності від виду пломбувального матеріалу.
21. Хіміко-механічне видалення каріозного дентину (методика “Carisolv”). 22. Атрауматичне відновлювальне лікування (ART-методика).
23. Порівняльна характеристика складу і фізико-хімічних властивостей пломбувальних матеріалів, що використовуються для пломбування тимчасових зубів у дітей (склоіономерні цементи, компомери) критерії їх вибору. 24. Пломбування каріозних порожнин I-У класів у тимчасових зубах різними пломбувальними матеріалами.
25. Характеристика сучасних методів лікування карієсу постійних зубів. 26. Ремінералізуюча терапія: показання до застосування, методика виконання, контроль ефективності.
27. Малоінвазивні техніки лікування карієсу постійних зубів, профілактичне пломбування при лікуванні фісурного карієсу у дітей.
28. Особливості препарування каріозних порожнин різних класів з урахуванням етапу розвитку постійного зуба та виду пломбувального матеріалу.
29. Порівняльна характеристика складу та фізико-хімічних властивостей сучасних пломбувальних матеріалів, що застосовуються для пломбування постійних зубів у дітей: композиційні матеріали хімічного та світлового твердіння, склоіономерні цементи, компомери, амальгама.

30. Вибір пломбувального матеріалу в залежності від клінічної ситуації.
31. Пломбування каріозних порожнин I-V класів у постійних зубах у дітей різними пломбувальними матеріалами.
32. Лікування гострого та хронічного глибокого карієсу в постійних зубах: сучасні засоби, механізм їх дії, методика лікування, контроль ефективності.
33. Лікування декомпенсованої форми карієсу зубів у дітей. Загальне лікування карієсу зубів: тактика дитячого стоматолога, показання до призначення лікарських засобів, механізм їх дії.
34. Клініка, діагностика пульпітів тимчасових та постійних зубів у дітей.
35. Анатомо-гістологічна будова та анатомо-фізіологічні особливості пульпи тимчасових та постійних зубів на різних етапах їх розвитку.
36. Сучасні уявлення про етіологію та патогенез пульпіту.
37. Класифікація пульпіту.
38. Закономірності клінічного перебігу пульпіту на різних етапах розвитку тимчасових та постійних зубів.
39. Діагностика, диференційна діагностика різних форм пульпіту тимчасових зубів у дітей.
40. Закономірності клінічного перебігу пульпіту постійних зубів у дітей різного віку.
41. Діагностика, диференційна діагностика різних форм пульпіту постійних зубів у дітей.
42. Особливості клінічних проявів пульпіту в постійних зубах з несформованим коренем.
43. Вибір методів лікування в залежності від форми пульпіту та віку дитини.
44. Алгоритм виконання методів девітальної, вітальної ампутації та екстирпації пульпи.
45. Вибір засобів для девіталізації пульпи.
46. Механізм дії параформальдегіду.
47. Характеристика і механізм дії засобів, що використовуються для покриття кореневої пульпи при проведенні девітальної та вітальної ампутації пульпи.
48. Вибір матеріалів для кореневої пломби при проведенні методів екстирпації пульпи в тимчасових зубах.
49. Контроль ефективності, прогноз.
50. Лікування пульпітів постійних зубів.
51. Особливості лікування пульпітів в зубах з несформованим коренем.
52. Помилки та ускладнення при лікуванні пульпітів у дітей.
53. Консервативний метод лікування пульпіту.
54. Показання до консервативного методу лікування пульпіту у дітей.
55. Характеристика сучасних гідроксидкальційвмісних засобів, що застосовуються для консервативного лікування пульпіту. Поняття про пряме та непряме покриття пульпи.
56. Механізм дії препаратів гідроксиду кальцію при прямому та непрямому покритті пульпи.
57. Алгоритм виконання консервативного методу лікування пульпіту, критерії ефективності, прогноз.
58. Характеристика вітальних методів лікування пульпіту.
59. Поняття про апексогенез.
60. Показання до проведення методів вітальної ампутації та вітальної екстирпації при лікуванні пульпи у дітей.
61. Алгоритм виконання методу вітальної ампутації пульпи в постійних зубах у дітей.

62. Механізм дії гідроксиду кальцію при прямому покритті пульпи. Критерії ефективності, прогноз.
63. Алгоритм виконання методу вітальної екстирпації пульпи при лікуванні пульпіту у дітей.
64. Особливості проведення екстирпації пульпи в зубах з несформованим коренем.
65. Вибір лікарських засобів та матеріалу для кореневої пломби.
Контроль ефективності лікування. Прогноз.
66. Показання до проведення методів девітальної ампутації та девітальної екстирпації пульпи в постійних зубах у дітей.
67. Алгоритм виконання методів девітальної ампутації та девітальної екстирпації пульпи в постійних зубах у дітей. Контроль ефективності лікування, прогноз.
68. Недоліки методу девітальної ампутації.
69. Тактика ведення дитини після виконання методу девітальної ампутації пульпи в постійному зубі із несформованим коренем.
70. Вибір матеріалу для кореневої пломби після проведення методу девітальної екстирпації пульпи в постійному зубі в залежності від етапу розвитку зуба. Контроль ефективності, прогноз.
71. Характеристика помилок, що можуть бути допущені при лікуванні пульпітів у дітей. Запобігання та усунення ускладнень.
72. Анатомо-гістологічна будова та функція періодонту в різні вікові періоди у дітей.
73. Етіологія та патогенез гострого і хронічного періодонтиту.
74. Класифікація періодонтиту.
75. Закономірності клінічного перебігу періодонтиту тимчасових та постійних зубів у дітей.
76. Клініко-рентгенологічна характеристика періодонтиту у дітей.
77. Діагностика та диференційна діагностика періодонтиту тимчасових та постійних зубів.
78. Вплив періодонтиту тимчасового зуба на розвиток і формування зачатка постійного зуба.
79. Характеристика методів лікування періодонтиту, що застосовуються при лікуванні тимчасових зубів.
80. Клінічні та рентгенологічні показання до вибору методу лікування періодонтиту в тимчасових зубах.
81. Показання до видалення тимчасових зубів при хронічному періодонтиті.
82. Алгоритм консервативного лікування хронічного періодонтиту тимчасового зуба.
83. Алгоритм консервативного лікування загострення хронічного періодонтиту тимчасового зуба.
84. Вибір засобів для медикаментозної обробки корневих каналів в тимчасовому зубі.
85. Особливості інструментальної обробки корневих каналів в тимчасових зубах.
86. Вибір пломбувального матеріалу для кореневої пломби з урахуванням стадії розвитку тимчасового зуба.
87. Лікування періодонтитів постійних зубів.
88. Особливості ендодонтичних втручань в зубах з несформованим коренем.
89. Помилки та ускладнення при лікуванні періодонтитів у дітей.
91. Характеристика методів лікування періодонтиту, що застосовуються при лікуванні постійних зубів у дітей.

- 92.Клінічні та рентгенологічні показання до вибору методу лікування. 93.Показання та протипоказання до видалення постійних зубів з хронічним періодонтитом.
- 94.Алгоритм консервативного лікування гострих, хронічних та загострених періодонтитів постійних зубів.
- 95.Вибір засобів для медикаментозної обробки корневих каналів в постійному зубі.
- 96.Особливості інструментальної обробки корневих каналів та вибір матеріалу для кореневої пломби в постійних зубах в залежності від етапу їх розвитку.
- 97.Помилки, що можуть виникати під час та після лікування періодонтиту у дітей. Аналіз причин, профілактика та усунення помилок..
- 98.Фактори, що призводять до розвитку некаріозних уражень в ембріональному та постембріональному періодах.
- 99.Класифікація некаріозних уражень.
- 100.Гіпоплазія емалі, флюороз. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика. Вибір тактики лікування.
- 101.Профілактика розвитку карієсу при некаріозних ураженнях зубів. Індивідуальна і групова профілактика флюорозу.
- 102.Класифікація спадкових вад розвитку твердих тканин зубів у дітей. 103.Недосконалі амелогенез та дентиногенез: клініка, діагностика, рентгенологічна характеристика, диференційна діагностика.
- 104.Етіологія та патогенез гострої травми тимчасових і постійних зубів у дітей. Класифікація травматичних уражень зубів та навкол зубних тканин (за Елісом, Андресеном, ВООЗ).
- 105.Характеристика основних видів гострої травми тимчасових зубів у дітей: струс, підвивих, неповний та повний вивихи. Діагностика, диференційна діагностика.
- 106.Алгоритм стоматологічного обстеження при гострій травмі зубів.
- 107.Характеристика основних видів гострої травми постійних зубів у дітей: струс, переломи коронкової частини зуба в межах емалі та дентину, вивихи. 108.Переломи кореня постійного зуба. Діагностика, диференційна діагностика.
- 109.Лікувальна тактика при різних травматичних ураженнях залежно від ступеня сформованості кореня та часу, що минув після травми. Контроль ефективності лікування, прогноз.
- 110.Клініка, діагностика, диференційна діагностика та лікування гінгівітів у дітей.
- 111.Вікові морфологічні та функціональні особливості тканин пародонта у дітей. Класифікація захворювань пародонта у дітей.
- 112.Етіологія, патогенез, клінічні прояви гінгівітів. Визначення індексів СРІ та РМА. Диференційна діагностика, рентгенологічні ознаки.
- 113.Комплексне лікування і профілактика гінгівітів. Особливості проведення професійної гігієни порожнини рота при гінгівіті у дітей. Фізіотерапевтичні методи, диспансеризація дітей з гінгівітами. Рекомендації щодо індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота.
- 114.Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування пародонтитів та пародонтальних синдромів у дітей.
115. Класифікація пародонтитів у дітей. Локалізований та генералізований пародонтит у дітей. Розповсюдженість, основні причини розвитку, загальні та місцеві патогенетичні чинники.

- 116.Клінічні прояви локалізованого і генералізованого пародонтиту у дітей. Діагностика, диференційна діагностика. Рентгенологічні ознаки пародонтиту у дітей.
- 117.Принципи профілактики і лікування локалізованого та генералізованого пароднтиту у дітей. Особливості проведення професійної гігієни порожнини рота при пародонтиті у дітей. Місцеве та загальне лікування. Засоби, методика їх застосування, механізм дії.
- 118.Диспансеризація дітей із пародонтитом у стоматолога. Рекомендації щодо індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота. Призначення засобів для індивідуальної гігієни порожнини рота.
- 119.Характеристика клініко-рентгенологічних проявів пародонтального синдрому при захворюваннях ретикулоендотеліальної системи (еозинофільна гранульома, хвороба Хенда-Шюллера-Крісчена, хвороба Німана-Піка, хвороба Гоше та інш.), циклічній нейтропенії, цукровому діабеті. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
- 120.Захворювання слизової оболонки порожнини рота та губ (травматичні, вірусні, алергічні, грибкові та при захворюваннях внутрішніх органів і систем) у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
- 121.Захворювання слизової оболонки порожнини рота травматичного походження у дітей.
- 122.Особливості будови і функцій слизової оболонки порожнини рота (СОПР) у дітей різного віку. Механізми захисту СОПР. Елементи ураження СОПР
- 123.Етіологія, патогенез травматичних уражень (механічних, хімічних, фізичних). Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Первинна допомога. Диспансерний нагляд.
124. Захворювання слизової оболонки порожнини рота у дітей вірусної етіології (гострий герпетичний стоматит, рецидивуючий герпес, герпангіна, вірусні бородавки). Клініка, діагностика, лікування, профілактика.
- 125.Етіологія та патогенез вірусних уражень СОПР у дітей (гострий герпетичний стоматит, рецидивуючий герпетичний стоматит, герпангіна). Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Сучасні противірусні засоби, механізм їх дії. Вибір лікарських засобів для місцевого і загального лікування. Оцінка ефективності лікування.
- 126.Особливості гігієнічного догляду за порожниною рота при захворюваннях СОПР вірусної етіології у дітей. Профілактика вірусних уражень СОПР у дітей.
127. Грибкові та специфічні ураження (туберкульоз, сифіліс, гонорея) слизової оболонки порожнини рота у дітей.
- 128.Етіологія і патогенез грибкових уражень СОПР у дітей: гострий грибковий стоматит (молочниця) у дітей раннього віку, хронічний кандидоз СОПР. Клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика. Алгоритм діагностики і лікування кандидозу СОПР у дітей.
- 129.Сучасні протигрибкові засоби, механізм їх дії. Вибір лікарських засобів для місцевого і загального лікування. Оцінка ефективності лікування.
130. Особливості індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота при захворюваннях СОПР грибкової етіології у дітей. Профілактика грибкових уражень СОПР у дітей.
- 140.Специфічні ураження слизової оболонки порожнини рота у дітей (кандидоз, сифіліс, туберкульоз). Клініка, діагностика, лікування.

- 141.Алергічні ураження слизової оболонки порожнини рота у дітей (набряк Квінке, анафілактичний шок, багатоформна ексудативна еритема, синдром Стивенса-Джонсона, синдром Лайєла, хронічний рецидивуючий афтозний стоматит, афта Сеттона). Клініка, діагностика, лікування.
- 142.Алергійні ураження СОПР у дітей. Типи алергічних реакцій. Прояви в порожнині рота у дітей алергічних реакцій негайного типу: набряку Квінке, анафілактичного шоку. Діагностика, надання невідкладної допомоги.
- 143.Прояви в порожнині рота у дітей багатоформної ексудативної еритеми, синдрому Стивенса-Джонсона, синдрому Лайєла, хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту, афти Сеттона. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
144. Групи сучасних протиалергійних засобів, механізм їх дії. Вибір лікарських засобів для місцевого і загального лікування.
- 145.Особливості індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота при захворюваннях СОПР алергійної етіології у дітей. Профілактика алергійних захворювань СОПР у дітей.
- 146.Ураження слизової оболонки рота при дитячих інфекційних і вірусних захворюваннях (кір, скарлатина, дифтерія, інфекційний мононуклеоз, вітряна віспа, краснуха, СНІД).
- 147.Характеристика гострих дитячих інфекційних і вірусних захворювань. Загальні клінічні ознаки та прояви на СОПР, діагностика. Тактика дитячого стоматолога. Необхідність співпраці з педіатром, лікарем-інфекціоністом.
148. Захворювання язика та губів у дітей: клініка, діагностика, лікування. Ураження СОПР при деяких системних хворобах (при захворюваннях системи крові, шлунково-кишкового тракту, ендокринної системи). Захист історії хвороби.
- 149.Анатомо-гістологічні особливості, архітектоніка губ у дітей.
- 150.Самостійні хейліти (метеорологічний, ексфолятивний, гландулярний, мікробний, актинічний, контактний алергійний): етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування. 151.Обґрунтування вибору засобів для місцевого лікування.
- 152.Симптоматичні хейліти (екзематозний, атопічний, макрохейліт): етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування. Необхідність співпраці з педіатром. Обґрунтування вибору засобів для місцевого та загального лікування.
- 153.Захворювання язика у дітей. Клінічні прояви, діагностика, тактика лікаря-стоматолога.
- 154.Характеристика захворювань системи крові: захворювання білої крові (лейкози), захворювання червоної крові (анемії), захворювання системи згортання крові (гемофілія, геморагічні діатези та ін.).
- 154.Клінічні прояви у порожнині рота при захворюваннях системи крові у дітей: діагностика, диференційна діагностика. Інтерпретація даних гемограми в нормі та при різних захворюваннях системи крові.
- 155.Визначення тактики лікаря-стоматолога. Особливості стоматологічних втручань при різних захворюваннях системи крові у дітей. Необхідність співпраці з педіатром.
- 156.Особливості індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота при різних захворюваннях системи крові у дітей.
- 157.Характеристика захворювань ендокринної системи (цукровий діабет, захворювання щитовидної залози, наднирників та ін.) та захворювань шлунково-кишкового тракту

(гастроуденіти, коліти, захворювання печінки, жовчовивідних шляхів та підшлункової залози) у дітей.

158. Клінічні прояви у порожнині рота при захворюваннях ендокринної системи та шлунково-кишкового тракту у дітей: зміни твердих тканин зубів, тканин пародонта, слизової оболонки порожнини рота, сосочкового апарату язика. Визначення тактики лікаря-стоматолога. Необхідність співпраці з педіатром.

159. Диспансеризація у стоматолога дітей із захворюваннями ендокринної системи та шлунково-кишкового тракту. Профілактика у них основних стоматологічних захворювань.

160. Комплексна оцінка стоматологічного статусу дитини. Визначення потреби в терапевтичній, хірургічній, ортодонтичній допомозі. Складання індивідуального плану санації ротової порожнини дитини та стоматологічної профілактики, їх проведення.

161. Особливості перебігу, діагностики та лікування карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей. Сучасні пломбувальні матеріали, їх характеристика та вибір в практиці дитячої терапевтичної стоматології.

162. Закономірності клінічного перебігу карієсу тимчасових і постійних зубів у дітей різного віку. Діагностика і диференційна діагностика. Ступінь активності карієсу за Т.Ф.Виноградовою.

163. Характеристика методів лікування карієсу: ремінералізуюча терапія, профілактичне пломбування, традиційне лікування, метод сріблення, атравматичне відновлювальне лікування. Вибір методу лікування карієсу. 164. Характеристика сучасних пломбувальних матеріалів. Показання до застосування та особливості використання при лікуванні карієсу зубів у дітей різного віку.

165. Алгоритми препарування і пломбування каріозних порожнин I-V класів при лікуванні карієсу тимчасових і постійних зубів у дітей.

166. Призначення засобів для індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота в залежності від стоматологічного статусу та віку дитини. 167. Визначення групи диспансерного спостереження дитини з каріозним ураженням зубів та необхідного обсягу лікувально-профілактичних втручань.

168. Клініка, діагностика та диференційна діагностика пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей. Вибір методу лікування в залежності від стадії розвитку зуба та форми пульпіту.

169. Етіологія і патогенез пульпіту у дітей. Закономірності клінічних проявів пульпіту тимчасових і постійних зубів у дітей різного віку. Діагностика та диференційна діагностика різних форм пульпіту у дітей.

170. Характеристика методів лікування пульпіту. Вибір методу лікування пульпіту у дітей в залежності від форми пульпіту та періоду розвитку тимчасового або постійного зуба. Показання до проведення консервативного, вітальних та девітальних методів лікування пульпіту у дітей.

171. Алгоритм виконання девітального, вітального, консервативного методів лікування пульпіту в тимчасових зубах. Вибір лікарських засобів для лікування та матеріалів. Поняття про апексогенез. Оцінка ефективності лікування, прогноз.

172. Помилки та ускладнення при лікуванні пульпіту тимчасових і постійних зубів у дітей. Аналіз причин, заходи щодо їх попередження та усунення.

173. Етіологія і патогенез періодонтитів у дітей. Клінічні прояви періодонтитів в тимчасових і постійних зубах у дітей різного віку. Діагностика та диференційна

діагностика різних форм періодонтиту у дітей різного віку. Рентгенологічні ознаки хронічних форм періодонтиту.

174.Характеристика методів лікування періодонтиту. Вибір методу лікування періодонтиту у дітей в залежності від форми періодонтиту та періоду розвитку зуба. Показання до проведення консервативного та хірургічного методів лікування періодонтиту в тимчасових і постійних зубах у дітей.

175.Алгоритми проведення консервативного лікування періодонтиту в тимчасових зубах. Вибір лікарських засобів та матеріалу для кореневої пломби. Оцінка ефективності лікування, прогноз.

176.Алгоритми проведення консервативного лікування різних форм (гострого, хронічного, загострення) періодонтиту в постійних зубах. Особливості ендодонтичних втручань при лікуванні періодонтиту постійних зубів із несформованим коренем.

177. Поняття про апексифікацію. Вибір лікарських засобів та матеріалів для кореневої пломби у залежності від етапу розвитку зуба. Оцінка ефективності лікування, прогноз.

178.Помилки та ускладнення при лікуванні періодонтиту тимчасових і постійних зубів у дітей. Аналіз причин, заходи щодо їх попередження та усунення.

179. Некаріозні ураження зубів, які виникають в період фолікулярного розвитку зубів. Клініка, діагностика, лікування.

180.Фактори, що призводять до розвитку некаріозних уражень в ембріональному та постембріональному періодах. Класифікація некаріозних уражень.

181.Гіпоплазія емалі, флюороз. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика. Вибір тактики лікування. Профілактика розвитку карієсу при некаріозних ураженнях зубів. Індивідуальна і групова профілактика флюорозу.

182.Класифікація спадкових вад розвитку твердих тканин зубів у дітей. Недосконалі амелогенез та дентиногенез: клініка, діагностика, рентгенологічна характеристика, диференційна діагностика.

183.Травма тимчасових та постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, лікування.

184.Етіологія та патогенез гострої травми тимчасових і постійних зубів у дітей. Класифікація травматичних уражень зубів та навкол зубних тканин (за Елісом, Андресеном, ВООЗ).

185.Характеристика основних видів гострої травми тимчасових зубів у дітей: струс, підвивих, неповний та повний вивихи. Діагностика, диференційна діагностика. Алгоритм стоматологічного обстеження при гострій травмі зубів.

186.Характеристика основних видів гострої травми постійних зубів у дітей: струс, переломи коронкової частини зуба в межах емалі та дентину, вивихи. Переломи кореня постійного зуба. Діагностика, диференційна діагностика.

187.Лікувальна тактика при різних травматичних ураженнях залежно від ступеня сформованості кореня та часу, що минув після травми. Контроль ефективності лікування, прогноз.

188.Захворювання пародонту у дітей. Гінгівіт, пародонтит, пародонтальний синдром. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Основні принципи лікування.

189.Сучасні уявлення про етіологію і патогенез захворювань тканин пародонта. Загальні та місцеві патогенетичні чинники.

190.Клініка, діагностика, диференційна діагностика різних форм гінгівіту, пародонтиту і пародонтального синдрому у дітей. Індексна оцінка тканин пародонта та стану гігієни

порожнини рота. Рентгенологічні ознаки гінгівіту, пародонтиту та пародонтального синдрому.

191. Принципи лікування та профілактики захворювань пародонта у дітей. Роль професійної гігієни порожнини рота в профілактиці та лікуванні захворювань тканин пародонта. Особливості проведення професійної гігієни порожнини рота у дітей та підлітків при захворюваннях тканин пародонта.

192. Призначення засобів для індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота у залежності від стоматологічного статусу. Визначення групи диспансерного спостереження дитини з захворюваннями тканин пародонта.

193. Клінічна характеристика елементів ураження на слизовій оболонці порожнини рота у дітей при захворюваннях вірусної та алергічної природи.

194. Провідні диференційні ознаки клінічного перебігу та елементів ураження на слизовій оболонці порожнини рота у дітей при захворюваннях вірусної та алергічної природи.

195. Етіотропне, патогенетичне та симптоматичне лікування при захворюваннях слизової оболонки порожнини рота у дітей вірусної та алергічної природи. Загальне та місцеве лікування.

196. Характеристика лікарських засобів. Механізм дії препаратів етіотропного спрямування (протівірусних та протиалергічних).

197. Алгоритми місцевого лікування при захворюваннях слизової оболонки порожнини рота у дітей вірусної та алергічної природи.

198. Контроль ефективності лікування, прогноз. Диспансеризація у стоматолога дітей з хронічними захворюваннями слизової оболонки порожнини рота.

199. Діагностика та лікування кандидозів у дітей. Ураження слизової оболонки при дитячих інфекціях.

200. Клінічна характеристика елементів ураження на слизовій оболонці порожнини рота у дітей при кандидозах.

201. Провідні диференційні ознаки клінічного перебігу та елементів ураження на слизовій оболонці порожнини рота у дітей при кандидозах.

202. Етіотропне, патогенетичне та симптоматичне лікування при захворюваннях слизової оболонки порожнини рота у дітей кандидозах. Загальне та місцеве лікування.

203. Характеристика лікарських засобів. Механізм дії препаратів етіотропного спрямування (протигрибкових).

204. Алгоритми місцевого лікування при захворюваннях слизової оболонки порожнини рота у дітей при кандидозах.

205. Контроль ефективності лікування, прогноз. Диспансеризація у стоматолога дітей з хронічними захворюваннями слизової оболонки порожнини рота.

206. Основні напрямки профілактики карієсу зубів. Загальні та місцеві карієсогенні чинники. Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу. Засоби та методи, оцінка ефективності.

207. Сучасні уявлення про етіологію і патогенез карієсу зубів. Карієсогенна ситуація в порожнині рота, характеристика чинників, що її формують. Механізми де- та ремінералізації емалі. Поняття про карієсрезистентність емалі.

208. Ендогенна профілактика карієсу зубів: немедикаментозні та медикаментозні методи. Корекція харчування як важлива складова ендогенної профілактики карієсу зубів. Застосування препаратів кальцію, фтору, вітамінів і мікроелементів для ендогенної профілактики.

209. Екзогенна профілактика карієсу зубів: місцеве застосування препаратів кальцію та фтору з метою підвищення ступеню карієрезистентності емалі. Герметизація фісур як ефективний спосіб профілактики карієсу оклюзійних поверхонь зуба.

210. Складання індивідуального плану профілактики карієсу зубів у залежності від віку дитини, стоматологічного статусу, виявлених чинників ризику.

211. Оцінка ефективності профілактики карієсу на груповому та індивідуальному рівнях. Інтерпретація показників приросту карієсу, редукції приросту карієсу.

212. Організаційні форми та методи санації дітей у стоматолога, показники ефективності санації.

213. Етапи диспансеризації дітей у стоматолога. Групи здоров'я дітей за ВООЗ. Формування диспансерних груп за Т. Ф. Виноградовою.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Отриманий результат у 200-бальній шкалі конвертується в традиційну чотирьохбальну систему та систему ECTS за наступною таблицею:

Оцінка у 200-бальній системі	Оцінка у традиційній чотирьохбальній шкалі	Оцінка с системі ECTS
180-200	5	A
164-179	4	B
150-163		C
135-149	3	D
120-134		E
<120	2	FX

7. Навчально-методична картка дисципліни

Теми рефератів студентів денної форми навчання

№ з/п	Вміння та практичні навички	Оцінка у балах
1.	Визначення кислотостійкості емалі зубів (ТЕР, КОШРЕ, CRT-тест). Діагностичне використання барвників. Методика електроодонтодіагностики.	2
2.	Гігієна порожнини рота з урахуванням індивідуальних особливостей хворого. Самостійна робота на базах практики.	2
3.	Засвоєння практичних навичок, наведених у плані практичної підготовки студента.	2
4.	Обстеження пацієнта на стоматологічному прийомі у лікаря дитячого стоматолога-терапевта. Оцінка отриманих даних.	2
5.	Проведення професійної гігієни порожнини рота. Видалення зубних нашарувань різними методами.	2
6.	Покриття зубів лікувальними та профілактичними лаками, гелями у дітей. Герметизація фісур постійних зубів у дітей. Імпрегнація твердих тканин тимчасових зубів.	2

7.	Медикаментозна обробка уражених ділянок слизової оболонки порожнини рота та пародонту. Приготування та накладання лікувальних твердіючих та нетвердіючих пов'язок при захворюваннях тканин пародонта у дітей.	2
8.	Препарування каріозних порожнин тимчасових та постійних зубів з урахуванням виду пломбувального матеріалу.	2
9.	Пломбування каріозних порожнин тимчасових зубів різними пломбувальними матеріалами.	2
10.	Пломбування каріозних порожнин постійних зубів різними пломбувальними матеріалами.	2
11.	Накладання та видалення тимчасових пломб з одонтотропними пастами при лікуванні карієсу та пульпіту. Накладання та видалення герметичних пов'язок при лікуванні пульпіту та періодонтиту.	2
12.	Ампутація та екстирпація пульпи тимчасових та постійних зубів. Діатермокоагуляція при лікуванні різних форм пульпіту.	2
13.	Інструментальна обробка кореневих каналів тимчасових та постійних зубів. Імпрегнаційні методи обробки кореневих каналів постійних та тимчасових зубів. Проведення інтрадентального електрофорезу.	2
14.	Пломбування кореневих каналів тимчасових та постійних зубів з використанням твердіючих і нетвердіючих сілерів різних груп та філерів.	2
15.	Шліфовка та поліровка пломб із різних видів пломбувальних матеріалів.	2
16.	Місцеве знеболювання при лікуванні стоматологічних захворювань різними методами (аплікаційне, інфільтраційне, провідникове, інтралігаментарне, інтрапульпарне, субперіостальне).	2
17.	Типове та атипове видалення тимчасових та постійних зубів. Зупинка кровотеч після видалення зубів. Кюретаж лунки.	2
18.	Періостотомія. Розтин та висічення капюшона при перікоронариті.	2
19.	Хірургічна обробка травматичних пошкоджень м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Шинування зубів різними методиками (лігатурне зв'язування зубів).	2
20.	Обстеження ортодонтичного пацієнта. Зняття відбитків щелеп, аналіз контрольних діагностичних моделей отримання анатомічних та функціональних відбитків різними відбитковими матеріалами.	2
21.	Аналіз рентгенологічних методів обстеження (ОПТГ, рентенограми в прикус, ТРГ), антрометричного дослідження, функціонального стану.	2
22.	Складання плану лікування залежно від клінічної ситуації. Визначити метод лікування. Вибіркове зішліфування зубів, вирівнювання оклюзійної поверхні.	2
23.	Корекція та активація знімних конструкцій ортодонтичних апаратів.	2
	Разом	66

8. Рекомендовані джерела

Основна (Базова)

1. Хоменко Л.А. и соавт. Терапевтическая стоматология детского возраста / под ред. Л.А.Хоменко. – К.: Книга плюс, 2010. -816 с. (на русском яз.)

2. Хоменко Л.А., Остапко Е.И., Биденко Н.В. Клинико-рентгенологическая диагностика заболеваний зубов и пародонта у детей и подростков. – К.: „Книга плюс”, 2004. – 200с.
3. Стоматология детского возраста под ред. Виноградовой Т.Ф. Москва: ”Медицина”.- 1987.-526с.
4. Профілактика стоматологічних захворювань // підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. / Л.Ф. Каськова, Л.І. Амосова, О.О. Карпенко [та інш.] За ред. Проф. Л.Ф. Каськової. — Харків. — «Факт», 2011. — 392 с.
5. Максимовская Л.Н. Лекарственные средства в стоматологии. – М. 2000. – 240 с.
6. Колесов А.А. Стоматология детского возраста. - М.:Медицина, 1991. – 464с.
7. Боровский Е.В., Иванов В.С., Максимовский Ю.М., Максимовская Л.Н. Терапевтическая стоматология. – М.:Медицина, 2002. – 736с.
8. Персин Л.С., Елизарова В.М., Дьякова С.В. Стоматология детского возраста. - М.:Медицина, 2003. – 640с.
9. Каськова Л.Ф., Хміль О.В., Сіркович І.О. Герпетична інфекція в дитячій стоматології. - Навчально-методичний посібник. –Полтава, 2011. – 120с.
10. Фліс П.С. Ортодонтия. - Вінниця: «Нова книга», 2006. - 308 с.
11. Шмут Г.П.Ф., Холтгрейв Э.А., Дрешер Д. Практическая ортодонтия. Под ред. проф. П.С. Флиса. Пер. с нем. – Львов: ГалДент, 1999.
12. Стефан Вільямс. Короткий посібник з телерентгенографії. Під ред. проф. П.С. Фліса. – Львів, 2006.
13. Шарова Г.В., Рогожников Г.И. Ортопедическая стоматология детского возраста. М., «Медицина», 1991. с. 289.
14. Григорьева Л.П. Прикус у детей. – Киев: Здоровье, 1995 г. – 231 с.
15. Персин Л.С. Ортодонтия М. ОАО «Медицина», 2004.
16. Руководство по ортодонтии / под общей редакцией проф. Ф.Я. Хорошилкиной/ М. «Медицина» 1982.
17. Дорошенко С.І., Кульгінський Є.А. Основы телерентгенографії. – К.: Здоров'я, 2007. – 70с.
18. Куроедова В.Д., Ждан В.Н., Галич Л.Б. и др. Атлас ортодонтических аппаратов. – Полтава: «Дивосвіт», 2011 р. – 156 с.
19. Фліс П.С., Омельчук М.А., та ін. Ортодонтия. – К.: Медицина», 2008 р. - 360 с.
20. Фліс П.С., Тріль С.І., Вознюк В.П. «Дитяче зубне протезування». – Київ: «Медицина», 2011 р. - 200 с.
21. Тестові завдання з хірургічної стоматології Крок 2 / В.О. Маланчук, О.С. Воловар, О.Л. Ціленко та ін. – Біла церква: ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», 2015. – 248 с.
22. Історії хвороби з хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії / В.О. Маланчук, О.С. Воловар, О.Л. Ціленко та ін. – К.: Альфа. Реклама, 2015. – 196 с. (укр., рос., eng.).
23. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальність «Стоматологія» / В.О. Маланчук, О.С. Воловар та ін. – К.: Книга плюс, 2017. – С. 327-372.
24. Oral and maxillofacial surgery / V. Malanchuk, Y. Kulbasha, I. Brodedetsky at all edited by V. Malanchuk. – Vinnytsia: Nova Knyha Publishers, 2018. – 400p.
25. Malamed S.F. Handbook of local anesthesia / 6th edition / 2013. – 432 p.

26. Local anaesthesia in dentistry / A. Jacques A Baart, Henk S. Brand. Springer. – 2017. – 204 р.

27. Маланчук В.А., Бродецкий И.С. Остеомиелит челюстей у больных на фоне наркотической зависимости. – К.: Москаленко О.М., 2013. – 268 с.

28. Маланчук В.О., Крищук М.Г., Копчак А.В. Імітаційне компютерне моделювання в щелепно-лицевій хірургії. – К.: Видавничий дім «Асканія», 2013. – 231 с.

Додаткова література:

22. Банченко Г.В. Сочетанные заболевания слизистой оболочки полости рта и внутренних органов. – М.: Медицина, 1989. – 190 с.

23. Уваров В.М., Русак М.К., Калинин В.И. Органы полости рта при болезнях крови. – Л.: Медицина, Ленинградское отд-ние, 1985. – 173 с.

24. Рибалов О.В. Пародонтит: діагностика та комплексне лікування. – П., 2000. – 160 с.

25. Справочник по детской стоматологии / Под ред. А. Камерона, Р. Уидлера; Пер. с англ. под ред. Т.Ф. Виноградовой, Н.В. Гинали, О.З. Топольницкого. – М.: Медпресс-информ, 2003. – 287 с.

26. Григорьева Л.П. «Прикус у детей». - Полтава, 1995. – 232 с;

27. Дорошенко С.И. «Синдромы в ортодонтии», - Киев, Здоровье, 2008. – 91 с;

28. Зубкова Л.Б., Хорошилкина Ф.Я. «Лечебно-профилактические мероприятия в ортодонтии». - Киев, Здоровья, 1993. – 342 с;

29. Козлович В.А. «Лечение аномалий челюстно-лицевой области». - Ташкент, Медицина, 1982. – 278 с;

30. Курляндский В.Ю. «Зубочелюстные аномалии у детей и методы лечения» - Москва, Медгиз, 1957. – 222 с;

31. Куроедова В.Д., Дмитренко М.И. «Скученность зубов». - Полтава, Верстка, 2008. – 138 с;

32. Куроедова В.Д. «Новые аспекты болезни «зубочелюстная аномалия». - Полтава, 1997. – 254 с;

33. Куроедова В.Д., Кулиш Н.В. «Основы техники прямой дуги». - Полтава, Верстка, 2008. – 105 с;

34. Куроедова В.Д., Сырик В.А. «Логопедия в ортодонтии». - Полтава, Верстка, 2005. – 123 с;

35. Куроедова В.Д. «Профилактика зубочелюстных аномалий и деформаций. Вопросы и ответы». - Полтава, Верстка, 200. – 137 с;

36. Костур Б.К. «Функциональные особенности жевательного аппарата у детей и подростков». - Ленинград, Медицина, 1972. – 199 с;

37. Накаджима Зйикиро «Введение в биопрогрессивную терапию. Техника изготовления проволочных дуг и её клиническое применение». - Москва, Медицина, 1994. – 165 с;

38. Фрумкина Г.Д. Показания и противопоказания к удалению зубов у детей. – М.: Медгиз, 1962. – 112 с.

39. Каспарова Н.Н., Колесов А.А., Воробьев Ю.М. Заболевания височно – нижнечелюстного сустава у детей и подростков. – М.: Медицина, 1981. – 168 с.

40. Травматология челюстно-лицевого скелета / Под ред. Галмош Ю. – Вєда, 1975. – 357 с.

41. Воспалительные заболевания челюстно–лицевой области и шеи / Под ред. проф. А.Г. Шаргородского. – М.: Медицина, 1985. – 352 с.
42. Соловьев М.М., Игнатов Ю.Д., Конобцев О.Ф. Обезболивание при лечении и удалении зубов у детей. – 1985. – 184 с.
43. Доброкачественные опухоли лица, челюстей и органов полости рта / Под ред. Солнцева А.М., Колесова А.А. – К., 1985. – 151 с.
44. Солнцев А.М., Тимофеев А.А. Одонтогенные воспалительные заболевания. – К.: Здоров'я, 1989. – 232 с.
45. Харьков Л.В. Хирургическое лечение врожденных несращений неба. – К.: Здоров'я, 1992. – 220 с.
46. Клиническая оперативная челюстно – лицевая хирургия / Под ред. проф. В.Н. Балина и Н.М. Александрова. – СПб.: Спец. Литература, 1998. – 591с.
47. Ткаченко П.І., Гуржій О.В. Лімфаденіт щелепно – лицевої ділянки у дітей. – Полтава, 2001. – 106 с.
48. Дифференциальная диагностика хирургических заболеваний челюстно – лицевой области / Под ред. Муковозова И.Н. – М.: ООО «Медпресс», 2001. – 224 с.
49. Харьков Л.В., Яковенко Л.Н., Кава Т.В. Справочник хирурга – стоматолога. – М.: Книга плюс, 2008.- 372 с.

Інформаційні ресурси

- Інтернет каталоги і колекції посилань.
- Медичні web- сервери і web-сторінки:
- MedWedi.ru – портал безкоштовної медичної літератури
- Dic.academic.ru – словники і енциклопедії
- Mediclab (medical information portal)
- <http://www.Swissimplant.ru/glossary.php>
- www.wikident.ru/index.php
- www.eurolab.ua/encyclopedia
- MedUniver.com
- Medical.diss.com
- <http://nashol.com/2011041354397/propedevtika-stomatologicheskikh-zabolevanii-skorikova-l-a-volkov-v-a-bajenova-n-p.html>
- <http://www.booksmed.com/stomatologiya/2393-propedevtika-stomatologicheskikh-zabolevaniy-skorikova.html>
- http://dental-ss.org.ua/load/kniga_stomatologia/terapevticheskaja/8.
- <http://www.stomatkniga.ru/index.php?start=48>.
- http://stomatbook.blogspot.com/p/blog-page_14.html.
- <http://www.mosdental.ru/Pages/Page28.1.html>.

Методичне забезпечення:

- робочий навчальний план і програма виробничої практики;
- плани практичних занять та самостійної роботи студентів;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- питання та завдання до контролю засвоєння розділу;

- перелік теоретичних питань та завдань для перевірки практичних навичок під час підсумкового модульного контролю.

ФОРМА ТЕКСТОВОГО ЗВІТУ СТУДЕНТА

1. Коротка характеристика бази (за думкою студента).
2. Оснащення та забезпечення бази інструментарієм і пломбувальними матеріалами.
3. Щоденне навантаження.
4. Взаємовідносини студента та співробітників базової лікувальної установи.
5. Відмітити, що нового студент засвоїв під час проходження виробничої лікарської практики.
6. Побажання та пропозиції щодо покращення проведення виробничої практики (думка студента).

_____ Підпис студента

ХАРАКТЕРИСТИКА

студента _____ групи _____ курсу
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Безпосередній керівник практики _____
(П.І.П-б, підпис)

Головний лікар лікувального закладу _____
(П.І.П-б., підпис)

М.П.

РЕЦЕНЗІЯ НА ЩОДЕННИК

Безпосередній керівник практики _____
(П.І.П-б., підпис)

Керівник практики від кафедри _____
(П.І.П-б., підпис)

ПРИМІТКА. При написанні рецензії на щоденник слід відобразити такі показники: рівень теоретичної підготовки студента, оволодіння практичними навичками, знання рецептури, дотримання основ етики та деонтології, ставлення студента до оволодіння новими практичними навичками, знання правил оформлення медичної документації та щоденника.

Оцінка за практику _____
(прописом)

« _____ » _____ 201_ рік.
(день захисту практики)

Підпис керівника практики від кафедри _____
(П.І.П-б., підпис)

ПЕРЕЛІК

практичних навичок та завдань для виробничої практики з стоматології дитячого віку (термін – 3 тижні).

Перелік практичних навичок	Заплановано	Виконано	Оцінка в балах
1. Відпрацьовано днів	23		допущений
2. Прийнято хворих (всього)	70		допущений
I	50		виконано
II	20		виконано
3. Лікування неускладненого карієсу (в тому числі ремінералізація емалі та некаріозні захворювання твердих тканин)	35 5		1-4
4. Лікування пульпіту (всього):	15		виконано
-біологічний метод	2		1-4
-екстирпація	3		1-4
-ампутація	8		1-4
-вітальним методом	2		1-4
5. Лікування періодонтиту (всього)кількість зубів у одного хворого:	5		виконано
-хронічного	2		1-4
-гострого	1		1-4
-загострення хронічного	2		1-4
6. Пломбування кореневих каналів (всього):	20		1-4
-пастами	15		виконано
-іншими матеріалами	5		виконано
7. Запломбовано зубів (всього), із них:	45		виконано
-цементами	22		1-4
-склоіномерами	10		1-4
-амальгамою	1		1-4
-композитами:	12		1-4
світлового твердіння	2		виконано
хімічного твердіння	10		виконано
8. Лікування захворювань СОПР	5		1-4
9. Лікування захворювань пародонта	3		1-4
10. Проведення ЕОД	3		1-4
11. Герметизація фісур зубів	5		1-4
12. Призначення фізіотерапевтичних методів лікування	12		1-4
13. Хірургічний кабінет:			
-видалення зубів:	15		виконано
тимчасових	12		1-4
постійних	3		1-4
-проведення анестезії	15		1-4
-проведення амбулаторних операцій	1		1-4
14. Ортодонтичний кабінет:			
-обстеження хворих	10		1-4
-вивчення контрольних моделей	10		1-4
-визначення конструкції апарату	3		1-4
-корекція, активація апарату	5		1-4

15. Сановано хворих	20-30		виконано
16. Гігієнічне навчання та виховання	50		виконано
17. Санітарно-просвітницька робота:			
Лекції	1		1-4
Бесіди	3		1-4
Санітарні бюлетні	1		1-4
18. Виконання УОП (умовні одиниці праці)			виконано
Усього			60-120